

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemam:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6,50 —
mesec 2,20 —

V upravništvu prejemam:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 6,50 —
mesec 1,70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 93.

V Ljubljani, v sredo 24. aprila 1901.

Letnik XXIX.

Državni zbor.

Dunaj, 23. aprila.

Delo in čas.

Razni listi obžalujejo, da se vse razprave v odsekih in zbornici vlečejo polževo pot iz vzrokov, ki sem jih navajal že v zadnjem dopisu. Začetkom vsake seje razni kričarji po dve uri tratijo čas z vprašanji na predsednika ter provzročajo burne debate, kakor se je tudi danes zgodilo. Niti sedanjí poslovni red tega ne dovoljuje, toda predsednik je brez vsacega orožja nasproti razvadam obstrukcijske dobe. Kaj pa pomaga, ako predsednik opominja in svari razne blebete ali pa jim odtegne besedo! Posledica je, da potem govoré trije, štirje, drugi pa glasno in strastno kličejo vmes. V zbornici se še vedno po kotih potika obstrukcija, zrak je še nasičen z elektriko in vsak najmanjši povod prevleče politično obzorje s pretečimi oblaki.

Čas hiti, a delo zastaja. Odsek je pripravil novi zakon glede žganjarine, ki bode mnogim deželam izdatno zboljšal deželne finance. Na dnevnem redu so pristojbinska novela, zakona o trgovinskih zbornicah in o margarinu ter državni proračun. Železniški odsek pripravlja obširno predlogo o raznih železnicah, vlada je danes predložila poročilo kvotne deputacije in še ta teden predloži načrt lokalnih železnic in vodnih cest. Socijalno-politični odsek v kratkem dovrši zakon o delavni dobi v premogokopih. Vse to so važna in nujna vprašanja za širše kroge prebivalstva.

A za vse to delo je določenih dobrih šest tednov, ako že preje voz ne obstoji ali zdrži s tira. Vlada hoče že meseca junija sklicati deželne zbore in zborovanje državnega zbora raztegniti le do 15. jun. Ker pa se 20. maja snide ta delegaciji, ima zbornica le še malo dni za delo. Mej tem pa pride še na vrsto izjava nadvojvode Frančiška Ferdinanda, ki bode vsled znane interpelacije dala povod obširni debati. Konstatovati pa

treba, da so se levičarji večinoma že pomirili in da utegnejo svoje neslanosti prodajati le Schönererjevci in socijalni demokratje. S tem dela ne bodo pospešili, tudi ne zemlje vrgli iz tečajev, pač pa hladili svojo jezo z napadi na cerkev in vladarsko hišo. Pri tej priliki pa se bodo gotovi duhovi ločili in pokazalo se bode temno brezno mej pravih avstrijskimi strankami in brezdomovinci v širšem pomenu besede. Morda je dobro, da gotovi življi potegnejo krinko z obrazov, da jih javnost spozna v pravi luči, kakoršni so.

Železniški odsek

je imel včeraj popoldne sejo pod predsedstvom barona Schwegla in ob navzočnosti ministra dr. viteza Witteka ter je nadaljeval razpravo o železnicah čez Ture, Karavanke in skozi Bohinj. Železniški minister je naznanil predlogi o vodnih cestah in raznih železnicah nižje vrste. Z ozirom na to je dr. Steinwender priporočal vladno predlogo. Dr. Kolischer je naglašal, da se železnice sicer ne bodo obrestovale, vendar pa pospeševale gospodarski razvoj zapadnih dežel. S tega stališča hočejo Poljaki glasovati za predlogo, ob enem pa zahtevajo nekatere železnice v Galiciji.

Dr. Šusteršič obširneje razpravlja zgodovino druge železnične zveze s Trstom. Kakor znano, se je pred več nego 30 leti ravno v Ljubljani po pokojnem Zupanu rodila ta misel, toda s pogojem, da se železnica gradi od Celovca skozi Ljubelj, Loko in Divačo do tržaškega zaliva. In to stališče je do najnovejšega časa zastopal tudi deželni zbor kranjski, ker le ljubeljska železnica odgovarja deželnim razmeram. Toda znano je, da je trebalo mnogo truda in časa proti predliski železnici, in sedaj je mogoča le bohinjska železnica.

Ako torej slovenski poslanci glasujejo za to progno, store le z ozirom na skupne državne koristi in pa iz prepričanja, da se vlada in drugi merodajni krogi odločno upirajo ljubeljski železnici. Toda že danes, pravi

govornik, naznanjam, da bodem pri razpravi o železnicah druge vrste sprožil razne zahteve glede lokalnih železnic na Kranjskem. Ako se vlada pri svetovni železnici skozi kranjsko deželo ne more ozirati na naše opravljene želje, bode to morala storiti vsaj glede lokalnih železnic. Odločno pa dr. Šusteršič graja, da je vlada premenila lansko predlogo in opustila kolodvore v Nomeni, Boh. Beli ter na Rečici ter določila kolodvora v Štengah in pri predoru nad Blejskim jezerom, kjer ni nobene vasi, razun nekaterih osamelih vil ob jezeru.

Za Bled in bližnjo okolico je pač najprimernejši prostor za kolodvor na Rečici, a ne gori na samotnem bregu nad jezerom. Istotako je brez pomena kolodvor v Štengah, kjer ni nobene vasi in so pota ob zimi mnogo časa zametena. Kolodvori naj torej ostanejo v Nomeni, Boh. Beli in na Rečici. Konečno dr. Šusteršič ministru toplo priporoča, da se podjetniki in prvi vrsti ozirajo na domače delavce, za katere naj se določijo minimalne plače in maksimalna delavna doba. Z drugimi besedami: pri oddaji dela naj vlada v pogodbah s podjetniki določi prave meje za plače in delo. Istotako naj se vlada ozira v prvi vrsti na domače prebivalstvo. V tem smislu govornik opozarja tudi na Kropo, kjer morejo zadruga in drugi zasebniki prevzeti naročila glede železja. Le v teh nadah in s temi pogoji hoče glasovati za predlogo.

Govorili so še Kaftan, Dobernig in železnični minister, ki je odgovarjal tudi dr. Šusteršiču, češ, da nadrobni načrti za bohinjsko železnico še niso gotovi. Pri dotičnih obhodih in komisijah bodo mogli udeleženci tudi glede kolodvorov izražati svoje želje.

Pristojbinska novela.

Danes je zbornica nadaljevala nadrobno razpravo o pristojbinski noveli. Paragraf 1., pri katerem so govorili dr. Götz, Schachinger, fin. minister, dr. Schücker, Wagner in poročevalec dr. Licht, je

zbornica vsprejela brez premembe, ker se je fin. minister najodločneje izrekel proti vsaki večji olajšavi.

Pri § 2. je za Kittingerjem govoril slovenski poslanec vitez Berks, ki je tudi načelnik pristojbinskega odseka. Našteval je razne olajšave za kmetiške in male hišne posestnike v mestih. Res je, da bi radi še večje olajšave, a ker je nevarnost, da bi potem zakon ne stopil v veljavo, zato izjavi, da hoče s tovariši glasovati za odsekovo besedilo. Zbornica je tudi § 2. vsprejela z veliko večino. Nato se je pričela razprava o § 3.

Prihodnja seja je jutri.

Važnost trgovinskih pogodb.

(Piše državni poslanec vodja Fr. Povše.)

(Dalje.)

Nasledek tem opišejo nam najboljše sledeče številke, katere govore jasno in določno.

Ko je l. 1894 znašal naš izvoz prašičev v Nemčijo 436.416 komadov v vrednosti 26 milijonov gold., padel je izvoz prašičev v letu 1897 na 153.000 komadov, v l. 1898 na 32.000 K in l. 1899. celo na 12.000 komadov! Nemčija je l. 1889. vpeljala prašičev sploh 327.649 komadov; od teh dala je Avstrija-Ogrska 38 %, Rusija 13 %, Francoska 17 %, Nizozemska 21 %, Italija 7 %. V letu 1894 je kupila Nemčija celo 800.852 prašičev, od katerih je bilo avstrijskih 61 %. L. 1895. pa, ko se je zanesla kuga iz Srbije v Ogrsko in od tod k nam, znaša naš odstotek le še 28 %, padel pa je l. 1896. na 5 %, l. 1899 na 0,3 %! Naše mesto pa je zavzela Rusija, ki je l. 1894. še pokrila le 10 %, a mi 61 %.

Pa tudi izvoz naše goveje živine je padel, to pa, ker razsaja po Ogrskem še vedno goveja pljučna kuga. Naša država je z ogromnimi denarnimi žrtvami dosegla, da je popolnoma prenehala pljučna kuga med našo govedo. Ta kužna bolezen je bila najbolj razširjena po Galiciji, Moravskem,

LISTEK.

Med romanskimi národi.

Popotni spomini iz Italije, Španije, Francije in Švice.
Piše Jos. Lavtižar.

(Dalje.)

Iz Ramble pridem skozi ozke ulice v središče Barcelone. Pred menoj stoji gotska stolnica sv. Evlalije, ki ima najvišjo lego v mestu, celih 18 m. nad morjem. Škoda, ker je tako stisnjena med hišami, da se težko ogleda njena lepa vnanost. Spominim se tistega dneva, ko je odkritelj novega sveta Cristóbal Colón na povratku v domovino prišel v Barcelono, da sporoči o svojem čudovitem potovanju kralju Ferdinandu Katoliškemu in kraljici Izabeli, bivajočima prav takrat v tem mestu. Vse je vrelo skupaj, da vidi moža, katerega so imeli poprej za „prismuknjene“, a sedaj za tako slavnega, da se ga niso mogli dovolj nagledati.

V slovesnem sprevodu so nosili pred njim tiste čudne reči, katere je dobil pri divjakih, in v nepopisni radosti se podajo skupno v cerkev sv. Evlalije, da zapoje zahvalno pesem. Prav skozi ta veličastni portal, kamor je spremljala navdušena množica Kolumba, sem vstopil po preteku dobrih petstoletij sedaj jaz — neznan človek, jaz

— nepomembna stvarica, ki se izgubim kot prah v svetovni zgodovini.

Cerkev je temna, kakor jih je veliko v Španiji, da ima ptujec pri vходу neko neprijetno čutilo, ker se oko, poprej v vnanji svetlobi, le počasi privadi skrivnostnemu mraku. Gotovo so delali cerkve nalašč tako temne z namenom, da bi prišlec pozabil vse posvetno ter na svetem kraju zbral svoje misli v pobožni molitvi. Med stebri srednje ladije je vzdign čveterovoglat podolgast kor, pa tako, da se pride lahko ob vseh štirih straneh okoli njega. Vnanje stene bi bile seveda dolgočasne, ako bi stale prazne, zato so okrašene z raznimi slikami in kipi, a človek mora imeti za natančnejše opazovanje teh spominkov pri slabi razsvetljavi jako dobro oko in veliko potrpežljivost, da vse razume, kar vidi. Sicer se pa ravno vsled tega, ker zavzema kor v ladiji veliko prostora in tvori pravzaprav samostojno stavbo v sredi cerkve, izgublja splošen pregled (perspektiva), da skupna zidava ne dela tako mogočnega vtisa, kakor ga delajo velike cerkve s popolno odprto srednjo ladijo.

Rad bi bil stopil naprej, toda cerkveni služabniki so imeli zastražen prostor, ker so duhovniki opravljali dnevnice. Sredi kora so stajala, na katerih leže velikanske obredne knjige s tolstimi črkami; prenašanje tako mogočnih foliantov bi še odraslemu delalo preglavico, pa menda jih sploh ne

prenašajo, ako se rabijo le v koru. Po dovršenih molitvah vstopijo vikarji na obe strani in mimo njih odhajajo kanoniki eden za drugim iz cerkve. Menda so se vrstili po dostojanstvu, le tega ne vem, kateri imajo mogočnejšo besedo v kapituлу: ali prvi ali zadnji. Mladega ni bilo nobenega med njimi, vsem se poznajo leta, osiveli lasje in golice na glavi. Nekaterim se vidi, da že težko prenašajo pezo življenja, nekateri sicer še niso starčki, pa vendar ne več daleč od tega častitega naslova. To je tudi popolnoma prav, kajti gospodom, ki imajo veljavo v konzistoriji in vplivajo z glasovanjem na osodo takozvane „nižje“ duhovščine, se pač spodobi, da so že sami kaj poskusili in trpeli v svojem stanu. Čudno se mi je zdelo samo to, da imajo korarji pri vsaki stolnici drugačno obleko, povsod se vidi kak razloček, edini so si le v tem, da se nosijo vsi izvanredno sijajno. Tu se spomnim svojih otroških let, ko so me mati prvič pripeljali v ljubljanske šole. Bila sva ob devetih pri korarski maši in iz cerkve grede vprašam mater: „Ali so to vsi škofje, ki so sedeli za oltarjem, ki imajo tako lepo rudečo obleko?“

O, kaj mi pomaga vsa čast, ako nimam več mladosti! Morebiti sem lepši zaradi obleke, toda na obrazu zarisanih letnic mi ne izbrise nobeno lepoticje več. Tako sem si mislil, ko je odšel zadnji dostojanstvenik,

brisoč z šumečim talarjem prah cerkvenega tlaka.

Tem možem je že pretekel najlepši del življenja, blaženega časa veselih mladih dni ne morejo priklicati več nazaj, nasprotno pa jih spominja marsikatera težava neizogibne prijateljice, ki se jim pridruži prej ali slej, da jih spremi v boljšo deželo.

Glavne reči sem omenil v Barceloni, toda sedaj tudi ne smem pozabiti zgodbe, ki se mi je primerila, ko sem iskal tukaj meč sv. Ignacija Lojolana.

Krasno jutro je. Nikjer sapice, na višnjem nebeškem oboku nobenega oblaka, tudi morje ne zaganja valov, vse tiho in skoro izmrlo. Pač je hrumelo skoro vso noč, raznašalci časopisov so kričali do 12. ure in tramvaji ropotali semtertje, a potihnilo je vršenje proti jutru. Za silo pokrepčan se dvignem z ležišča ter stopam iz vestibula „Hotel internacional“ na prostorne ulice. Tu vidim veliko ljudstva, ki nima drugega stanovanja kakor trde klopi pod košatimi platani in palmami glasovitega drevoreda v Ramblu. Nekateri si ob jutranjem svitu manejo oči, drugi pa še dremlejo v sladkem počitku pod milim nebom. Ondi vleče mož iz svoje skromne krošnje krtače za snajenje obutve, tu gleda fakin okoli sebe, kje vlovi kakega zgodnjega ptujca, da mu postreže in da ga tudi oslepari, ako bo mogoče.

(Dalje prih.)

Češkem, Šleziji in na Nižjeavstrijskem, sploh tam, kjer pitajo govedo z odpadki tovarn, ki podelavajo krompir v špirit in sladkorno peso v sladkor.

Kakor hitro se je pojavila pljučna kuga v kakem hlevu, takoj se je z največjo strogostjo zaprl hlev in vsa še nebolela živina, ki je bila v dotiki z bolno, se je zaklala, oziroma pobila. Tako se je ta bolezen popolnoma zatrla. Pa kaj to pomaga, ko ogrska vlada ni enako strogo postopala? Od tam prihajajo še vedno goveda sumna bolezn, kar daje Nemčiji povod, da tako pogostoma zapira svoje meje naši goveji živini. Ko je l. 1894. znašala vrednost naše izvožene živine 98 milijonov, znaša sedaj le še 24 milijonov gold. Pač pa je izvoz naših konj narasel od 15,700.000 gold. vrednosti na 20,800.000 glđ.

Trditi bi vtegnil kdo, da je naša živinoreja sploh med tem nazadovala. Temu pa ni tako, kakor nam kaže sledeče dejstvo.

Avstro-Ogrska ima 16,810.000 komadov govede in 11,540.000 kom. prašičev.

Nemčija pa šteje 18,490.772 komadov govede in 14,374.557 kom. prašičev.

Na sto prebivalcev odpade torej v Avstriji 40 goved in 27 prašičev, v Nemčiji pa 35 goved in 27 prašičev.

Koliko škodo pa je pri tem imelo narodno ljudsko premoženje, moremo soditi iz sledečih števil:

Le Nemčija je kupila od nas

leta 1894.	živine za	66,669.000 gold.
" 1895.	" pa le "	32.286.000 "
" 1896.	" " " "	17,803.000 "
" 1897.	" " " "	17,818.000 "
" 1898.	" " " "	20,886.000 "

Ta nesrečni politički ozir na Srbijo in Rumunijo provzročil je tedaj ogromno škodo, ki znaša na leto blizo 50 milijonov goldinarjev!

Dokler ne bo zaprta naša meja uvoza iz balkanskih dežel, in dokler ne bo Ogrska uvedla slično naši vladi popolnoma urejene živinozdravstvene službe, bo vedno omejen izvoz naše živine v Nemčijo.

Bolje je napredoval med tem izvoz naših konj in narasel je v teh desetih letih za 48 procentov.

L. 1891 izvozili smo konj za 18,320.000 glđ., l. 1899 za 24,602.000 gl.

Največ konj pokupi Italija, najmanjši del gre v Nemčijo. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. aprila.

Koerberjeva izjava povodom interpelacije radi protektorata

je v marsičem zanimiva in se z njo ne strinjajo vsi katoliški politiki. Ministerski predsednik je sicer odločno zavrnil Wolfovec radi napada na prestolonaslednika, toda primerno pa nikakor ni bilo, da je skušal prestolonaslednika opravičiti s tem, češ, da je govoril kot zasebnik. Tako opravičevanje je pač bilo popolno odveč in je le žalosten znak, da se je moral prestolonaslednik postaviti na tako stališče, da je mogel storiti, kar bi bila dolžnost vlade. Razun veleizdajic in židov pozdravlja v Avstriji vse ta korak bodočega cesarja.

Parlamentarno zasedanje

bo trajalo po najnovejših virih samo do konca maja, ko odpotuje cesar v Prago. Nekako istodobno se baje zaključiti tudi delegacijsko zasedanje. Ako bi se ta vest uresničila, imajo deželni zbori dovolj prilike, da rešijo v juniju deželne proračune in nujne domače zadeve. Toda v tem oziru bržkone še ni prav nobene gotovosti. Vlada brezdvomno želi, da reši zbornica proračun še v tem zasedanju. V to svrhu pa ne bo zadoštoval samo mesec maj, tem manj, ako reši zbornica tudi važno investicijsko predlogo in nebruj nujnih predlogov. Bržkone bo torej parlament zboroval še do srede junija. Ta želja se je izrazila tudi v nekaterih parlamentarnih krogih, kjer se tudi zagotavlja, da bi se deželni zbori v tem slučaju zadovoljili tudi samo s kratkim jesenskim zasedanjem.

Afera Seitz v deželnem šolskem svetu.

Včeraj smo na kratko poročali, da se je nižje-avstrijski deželni šolski svet pečal z

afeto znanega socijalnodemokratskega učitelja Seitz. Deželni šolski svet sicer ni potrdil v polnem obsegu sklepa okrajnega šolskega sveta, a njega razžaljeni člani so vendar dobili polno zadoščenje: s 16 proti 3 glasovom je sklenil ta zastop, da se učitelj Seitz degradira za podučitelja, vsled česar izgubi seveda tudi glas v okrajnem šolskem svetu. Propadel je pri tej seji le predlog člana Gessmanna, naj se Seitz odpusti iz učiteljske službe, a tudi oni rabin Kohna, ki je predlagal, naj se mu odvzamejo samo starostne doklade. Nikakor se torej ne more trditi, da pomeni ta sklep poraz krščanskih socijalcev.

Dr. Lueger o nadvojvodi Franu Ferdinandu.

V ponedeljek zvečer so priredili dunajski krščanski socijalci v Hernalsu shod, na katerem je župan dr. Lueger najodločneje zavrnil napad na prestolonaslednika, potem pa nadaljeval: Dobro je, da delim osodo z drugimi, ki so visoko nad menoj. Tako stoji gotovo nadvojvoda Fran Ferdinand visoko nad menoj. Prenašati mora isto, kakor jaz. Vsenemci nadvojvodo še bolj nesramno napadajo, nego mene. Toda, kakor meni, tudi nadvojvodi to ne bo škodovalo. Čim bolj te vrste ljudje napadajo nadvojvodo, tem bolj se nam bo priljubil. Povedal bi mu: »Ostani, nadvojvoda Fran Ferdinand, trd in neizpros, in čuvaj nas, ki živimo v Avstriji, da nam bo dovoljeno v Avstriji biti Avstriji in tudi ostati...« V zadnjem času je nekdo iznašel, da je korak nadvojvode naperjen proti Koerberju. Mi da hočemo vreči Koerberjevo ministerstvo! Komu naj se pač zahvalijo, da je parlament sploh postal delaven? Z bojem proti izdajskim elementom smo pokazali, da smo vneti za parlamentarno delo. Isto velja gotovo v polni meri o nadvojvodi Franu Ferdinandu. Vse te izmišljotine torej niso nič drugega, nego navadne židovske laži. — No, takih laži so židovski liberalci te dni premnogo raztrosili v svet, ter hoteli javnosti, sicer indirektno, nekako povedati, kakor da bi bil nadvojvoda v Budimpešti od cesarja dobil radi svojega koraka neko svarilo, akoravno je uračno dokazano, da nadvojvoda že štiri dni biva na svojem gradu pri Lincu.

Zarota proti evropskim vladarjem.

Veliki zaroti so prišli na sled v Rosario, v pokrajini Santa Fé. Po poročilih iz Novega Jorka sta kot žrtvi številne anarhiške družbe najprej odločena car Nikolaj in nemški cesar Viljem. To se je neki tudi razvidelo iz papirjev, ki so jih, kakor javljajo berlinski listi, zaplenili pri aretiranju sodruga Romagnori, ki je imel nalog, izvršiti naklepe iz Patersona ali Rosario. Listi so o tem anarhistu poročali že pred več časom, da je na potu v Evropo z neko posebno »častno« nalogo, a gotovo pa le še ni, če je prijeti sodrug ravno ta mož in če so sploh prijeli kakega nevarnega človeka. Morda so bila prejšnja poročila samo radi tega razposlana v svet, da zvodijo javnost na napačno sled. Vsekako je dognano, da se nahaja v imenovanem ameriškem mestu nevarno gnezdo, katerega konečni načrti so naperjeni proti evropskim vladarjem brez izjeme.

Nov konkordat v Franciji?

Pariski listi poročajo, da je nadškof v Rouenu, Fuzet, izdal pastirski list, v katerem povodom bližnje stoletnice sedanjega konkordata izraža željo, naj bi se sklenila taka pogodba tudi v varstvo redovnikov. Uresničenje te ideje bi zagotovilo cerkvi in državi trajni mir. List »Gaulois« ve poročati, da je nadškof pojasnil načrt takega konkordata povodom zadnjega bivanja v Rimu kardinalu Rampolli in drugim kardinalom in da so se vsi povoljno izrazili o tem načrtu. Tudi odlične francoske politične osebe so mnenja, da bo le tem potom mogoče doseči sporazumljenje mej cerkvi in državo, ki je nujno potrebno za razvoj obeh. Ministerstvo, ali bolje ministerski predsednik Waldeck-Rousseau, sedaj še ni voljan pričeti v tem oziru pogajanja, ker meni, da zmaga v sedanjih bitki na celi črti proti katol. cerkvi, a kakega mnenja bo pozneje, se sedaj še ne more trditi.

Katoliško vseučilišče na Irskem.

Tekom razprave o državnem proračunu v angleški zbornici je bil te dni razgovor

ustanovitvi prepotrebne katoliškega vseučilišča. Predlog je stavil poslanec Roche, vsi irski nacionalci so pa izjavili, da podpirajo ta predlog. Vladni zastopnik Carson se je istotako izrekel za predlog ter izjavil, da se bo vlada o tem še posvetovala. Tudi lord Balfour se izjavlja za svojo osebo za ustanovitev katoliškega vseučilišča in tudi pove, da se s tem ne škodi protestantom, a vkljub temu je angleška nestrpnost odklonila predlog.

Dopisi.

Iz Borovnice, 22. aprila. Borovniški dopisnik »Sloven. Naroda« z dne 17. aprila št. 87 se je obregnil ob mojo osebo in pri tem poročal mnogo neresnice. Ne trdim, da je vedoma lagal, a bil je gotovo slabo podučen, ker ga ni bilo pri dotični seji obč. odbora, o kateri on poroča.

Naj mi dovoli, da popravim nekatere neresničnosti! — Za prvo nepostavno točko — po mnenju g. dopisnika, naj se voli javno z listki, ne prevzamem jaz odgovornosti; kajti ta predlog je stavil obč. odbornik g. Papler. Toda, ali je nepostavno, če se voli javno z listki?

Kot drugo nepostavnost mi očitá dopisnik, da sem stavil predlog, naj se volita kakor po navadi dva zastopnika za podobčine; če sem prav informiran, je ta sklep že odobren pri višji instanci. Torej, je-li to nepostavno?

Tretja nepostavnost naj je, da smo izvolili komisijo, koja ima urediti volilni imenik. Ali ni to pravilno, ali ne poznate i za se § 17. obč. vol. reda? Nepostavno po mnenju g. dopisnika je pa tudi to, ker so bili v komisijo izvoljeni samo »katoliški« možje nove škofove vere z Merkunom vred. — Pri komisiji postopali smo popolno pravilno in nepristransko, ne pa »po domače«, kakor je to znabiti navada pri Vas in Vaši stranki. Črtali smo nekaj volilcev drugega razreda in še celo svoji ženi kot dedinji pokojnega Drag. Žitnika ni prizanesel ta »vsemogočni« Merkun. Pomaknili smo zato mesto črtanih volilcev drugega razreda ona 2 volilca tretjega razreda v drugi razred, katera sta bila prva po vrsti. Ali ni to pravilno? Ali naj vzamemo znabiti zadnja dva volilca III. razreda, kakor ste storili Vi, ko se je volil kraj. šol. svet? Ali je bilo tisto pravilno in postavno? — Kaj?

§ 17 obč. vol. reda mi je bil dobro znan. Zato sem se pravočasno v občinski pisarni v pričo g. tajnika g. županu pritožil ustmeno ravno v tem smislu, kakor smo potem črtali; g. župan je pritožbo vzel na znanje in pristavil: »bom govoril s Figarjem, če bo on zadovoljen«. Kakor pa razvidim iz dopisa, moja pritožba ni našla milosti.

Vi, g. dopisnik! kaj ne? dobro poznate postavno, saj me učite, kako se glase paragrafi. Zato mi še to povejte, kateri paragraf dovoljuje med dolo štirih tednov, ko mora biti imenik volilcem na razpolago v obč. pisarni, imenik prenašati okoli in to celo v druge občine, samolastno v imeniku brisati in nepostavne volilce z decimalkami vpisovati; ali ni to naloga po § 17 obč. reda izvoljene komisije? — je-li bilo to delo pošteno? — A, sedaj vem, zakaj je po Vašem mnenju nepostavno, če se voli komisija.

Ali želite, da Vam pokličem v spomin, kako »čedno in po domače« so se delale kričeče nepostavnosti pri zadnji državnozborski volitvi in volitvi v kraj šol. svet? Torej, le lepo molčite!

Kar se tiče moje kupčije, Vas pozivam, da mi poveste, kdaj sem ravnal nepošteno, kakor mi med vrsticami očitáte! Zraven se Vam, g. dopisnik, toplo priporočam, obrnite na mojo kupčijo kaj več pozornosti, ker ste me do sedaj vedno prezirali; bodite prepričani, da Vam bom kot katoliški mož prav pošteno postregel.

Imenujete me odločnega nasprotnika; mogoče Vam je ostala v spominu predzadnja seja; potegoval sem se ne za politiko, ampak za občni blagor: za ubožni zaklad. Ali ni to lepo?

Za vsakim dežjem pride lepo vreme; tega pa čakamo mi, ne pa Vi, ko Vam že celih 15 let sveti solnce.

Že drugič me priporočate v »Slov. Narodu« za deželnega poslanca. Le preveč reklame ne, češ: Kot poslanec bo pa, kakor

nas uči skušnja — naš! Kaj takega mi še ni nikdar na misel prišlo. Rodila se je ta misel najbrž v Vaši glavi. Ali želite morda sami postati deželni poslanec? Le kandidirajte; zagotovim Vas, da sta Vam dva glaso-va gotova. Jaz se nisem in se ne bom potegoval za to čast.

Obetate mi, da se v kratkem zopet vidiva. Dobro, velja! Če bo kaj stvarnega, se Vam rad odzovem, a povem Vam, v oseb-nosti se ne spuščam, to je znabiti častno za — Vas, a za-me je to prenziko. Svetujem Vam pa v interesu Vaše stranke, pustite »analfabete in duševne revčke«, naj pripadajo k moji stranki; jaz spoštujem vsakega, kdor je spoštovanja vreden. Toda vprašam le, koliko jih je, in če so, čegava je krivda?

Še ta nasvet! Pustite našo stranko in mene pri miru; izgubili boste ves ugled, kolikor ga še imate, ker obsojajo Vas Vaši lastni pristaši. Če se boste še kaj poskušali v dopisih, poročajte stvarno, če znate, in resnico, da se zopet ne potrdi pregovor, ki pravi: »Lažeš kakor...«

Sicer pa ostajam Vaš prijatelj, a vedno odločno katoliški

Anton Kobi (Merkun)
veleposestnik in trgovec.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. aprila.

»Narodova« jeza. »Narod« piše: »Miliceva tiskarna v klerikalnih rokah. Kar smo že pred več tedni naznanili, se je zgodilo. Klerikalci so kupili Milicevo tiskarno, tako da imajo zdaj samo na Kranjskem tri tiskarne, »Katoliško« in Milicevo v Ljubljani in Krajčevo v Novem mestu. Tako hočejo klerikalci vse spraviti pod svoj kljuk. Ker monopolizirajo klerikalci obrtna podjetja, bodo morali zdaj obrtniki opravljati mašniška dela. Vsaj kupčije z odpustki se bo kmalu kdo naučil!« — Pristavljamo, da v konsorciju ni nobene duhovnika.

Odbor »Slov. kršč. soc. zveze« se je sestavil v sinočni seji tako-le: Predsednik dr. Ev. Krek, tajnika Jož. Gostinčar in Iv. Štefě, blagajnik Jos. Sedmak in knjižničar Fran K. o. s. Sklenilo se je, dne 16. junija prirediti izlet na Šmarno Goro, na katerega že danes opozarjamo somišljenike in bratska društva po Ljubljani in okolici. Po službi božji se bo vršila na Šmarni Gori ljudska veselica.

Osebnosti. Farnim provizorjem v Št. Danijelu nad Pliberkom je imenovan g. Fran Meško, dosedaj provizor v Grebinju. — Poveljnik tukajšnje 28. pehotne divizije Rudolf pl. Chavanne postane feldmaršal lajtnant. S tem je popravljeno naše včerašnje poročilo. — Poveljnikom huzarskega polka št. 1 je imenovan podpolkovnik baron Unterrichter pl. Rechtenthal; stotnik-avditor 1. razreda vit. Scheuer je premeščen k lovskemu polku št. 1., nadporočnik pl. Balduin k pionirskemu bataljonu št. 3., rač. poročnik Igo. Mucha k 7. pešpolku. Domobr. eviden. asistent Jos. Weiss pride od 4. domobranskega polka k 21. polku v St. Hipolit; k 4. domobr. polku pa Nik. Cindrič iz Zadra. V rezervi je premeščen polkovni zdravnik dr. Ad. Lukeschitsch pri tuk. garn. bolnici.

Židovske laži o prestolonasledniku v »Narodu«. Pojasnili smo, da je poročilo »Narodovo« in nekaterih židovskih časopisov, da je cesar pozval prestolonaslednika k sebi, navadna židovska izmišljotina. Sedaj se uradoma zatrjuje, da na vesteh židovskih časopisov ni nobene besedice resnične. »Wiener Abendpost« poroča, da je prestolonaslednik že štiri dni na svojem gradu Hellmosödl pri Lincu. Značilno je, da so predrzne laži, s katerimi so hoteli židje prestolonaslednika izigravati proti cesarju, preklicali vsi drugi listi, samo »Sl. Narod« še ne.

Za romanje v Lurd prihajajo od raznih strani vpraševanja, kar nam je dokaz, da se premnogi zanje živo zanimajo. Da si prihranimo dopisovanje posameznikom, hočemo stvar v »Slovencu« nekoliko pojasniti. Odbor je v dogovoru z dunajsko firmo Cook et Son, ki bode prevzela vodstvo, oskrbela vozne listke, stanovanje in hrano na potu in v Lurdu. Cena je začasno določena tako: I. razred K 420, II. razred K 342, III. razred

K 255:20; kajpada bi pri tem morali Slovenci računati še vožni listek od doma do Št. Petra na Krasu, ozir. do Reke. Vendar bo odbor udeležnikom že naznanil, kdaj naj pošljejo denar za potnino. Poskrbelo se bode tudi, da bomo potovali le po dnevu, zakaj po pravici se marsikdo ponočnih voženj boji. Tudi še ne moremo natančno zaznamovati dne, kdaj odidemo, le toliko je gotovo, da bomo v Lurdu Veliki Šmaren (15. avgusta). A da se bode moglo ukreniti vse potrebno o pravem času, še enkrat prosimo, naj se vsi, ki resnobno mislijo udeležiti se našega romanja, prijavijo ali svojem domačemu župniku ali pa naravnost preč g. kanoniku Andreju Karlinu v Ljubljano in sicer do konca aprila. Odboru je do tega, da spozna, ali se bode prijavilo dosti udeležnikov za posebni vlak, kar bi imelo kajpada marsikako ugodnost za romarje. Duhovniki, ki bodo romali z nami, se smejo zaradi svojih službenih opravil nadejati ravno tistih ugodnosti, katere je prevz. g. knezoškof dovolil o priliki lanskega rimskega romanja. Naj dostavimo temu poročilu še to, da je na čelu odboru hrvaških romarjev preč. g. kan. Cvetko Rubetič, našim somišljenikom že poznat iz zadnjega katoliškega shoda v Ljubljani. Uljudno prosimo slovenske liste našega mišljenja, naj tudi oni izvolijo ponatisniti nevedene črtice, saj vabimo na romanje vse Slovence.

Umeščen je bil danes na župnijo Selca čast. g. Tomaž Rožnik, dosedaj kapelan na Jesenicah.

Občinske volitve v Ljubljani. Pri današnji volitvi II. razr. so se v velik strah naprednjakov pokazali nekateri Nemci na volišču. Namen Nemcev je bil, potisniti Hribarja do tako nizkega števila glasov, da bi trajal njegov mandat samo jedno leto. Ta načrt se je tudi posrečil. Oddanih veljavnih glasov je bilo 525. Ivan Hribar je dobil 420 glasov, Gorše 414, Svetek 512, Požar 512, torej so ti štirje kandidati izvoljeni za jednoletno dobo. Za dveletno odborniško dobo bode treba menda žreba, ker sta Senekovič in Šubič dobila po 513 glasov in je za dveletno dobo bilo treba voliti samo jednega odbornika. Jeden izmed teh dveh pride torej v triletno dobo. Za triletno dobo so izvoljeni dr. Tavčar s 516, dr. Kušar s 516 in dr. Majaron s 514 glasovi. Nekaj glasov se je razcepilo. Precej glasov je dobil gospod Vidmar. Naši volivci so ostali doma. Vseh volivcev v drugem razredu je 1256. Došli nemški volivci so glasovali za slovensko napredno liberalno listo, izvzemši Hribarja in Goršeta, pa tudi slovenski napredni volivci sami so »mešali«. Na volišču je došel tudi gospod Rhovalnik, ki je zadnjič volil za trnovsko župnijo, danes pa v svojem imenu. Na volišču je bil seve dr. Tavčar, ki je sedaj, ko so v železniškem odseku na Dunaju važne razprave, vzel si za teden dnij — dopust.

Unijastvo v Rojanu. »Edinost« nam daje lekcije o lojalnosti. No, naj bivši podčastnik v uredništvu »Edinosti« in pravoslavni učitelj istotam drugikrat malo pozneje čitata naše notice ter naj se poprej sprijaznita s slovnico, zlasti s tistim odstavkom o apozicijah. Ako bi bila to prej storila, nego sta se spustila na areno, ne rekla bi, da smo mi pisali, kakor da je g. Trošt vodja tiskarne »Edinost«. Tudi nismo trdili, da sta gg. Godnik in Trošt »prijavila« kot pooblaščenca izstop Rojančanov, nego da sta »javila« ta dva gospoda, kakor ostale 304 osebe, magistratu svoj izstop. Čisto irrelevantno je, kdo so slavnati pooblaščenca. Faktum pa, da sta omenjena gospoda nabilala podpise za izstop, je v Rojanu splošno znan ter ga potrjuje tudi »Piccolo« z dne 23. t. m. Ako govori torej »Edinost« o lažeh, bije le sebe po lastnih zobeh, česar pa ta tržaški list ni storil to pot prvič. Žal nam je, da smo se morali podati zopet na neplodno polje polemike s humoristi okoli »Edinosti«, ki bo zopet iz ene naše besede napravila tri članke, a prisiljeni smo v to, ker »lojalna« »Edinost« hoče terorizirati vse, kar ni njenega nejasnega mišljenja, ter stika zajca za grmom, kjer ga ni. Naj vé torej »Edinostine« urednik, da se naš »zaupnik« njenega predbacivanja ne lojalnosti ni prav nič ustrašil, ker hvala Bogu ni odvisen niti

od g. Maksa, niti od konsorcija »Edinosti« ali njegovih udov. Nekaj pa si naj g. Makso zapomni. Star pregovor pravi: Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce!

Porotna razprava proti Matku Mandiću v Trstu. Včeraj smo mej brzojavni poročili poročali, da je bil glavni urednik »Naše Sloge« gospod Matko Mandić pred tržaškimi porotniki radi zastaranja tožbe, katero so proti njemu vložili Karolina Modesta Premus in štiri sodružice z lošinjskega otoka, oproščen. Zabeležiti je treba, da se je na tej razpravi branitelj obtoženca go spod dr. Gustav Gregorin, istotako kakor obtoženec, posluževal izključno hrvaškega jezika prvičkrat pred poroto v Trstu.

Novi voditelj sežanskega okrajnega glavarstva. Za voditelja okrajnega glavarstva v Sežani je določen g. A. Rebek, c. kr. namestništveni tajnik v Trstu. Gospod A. Rebek prevzame te dni vodstvo okrajnega glavarstva.

Proti celjskemu »Mercurju« kaže najbolj svoje zobe celjski mestni starešina Rakusch, ker čuti nasledke »Mercurjeve« konkurence. Rakuscha podpirajo drugi celjski mestni očetje. Sedaj so zopet nekaj novega napravili proti »Mercurju«. Gosp. P. Majdič je najel vrt Kranjca na voglu Graške ulice za shrambo travercov. Mestni očetje pa so poslali takoj svoje policaje, naj to prepovedo. Že zopet se hočejo osmešiti pred višjo inštanco!

Nov celjski mestni oče. Na mestu umrlega mestnega odbornika A. Ferjena, ki je bil rojen v Železnikih na Gorenjskem, poklicali so v celjski mestni svet lesotičca Jos Jarmerja.

Z Dobrove. (Javna zahvala.) Slav. kmetska posojilnica ljubljanske okolice naklonila in poslala je naši dvorazrednici 40 K podpore za revne učence v nabavo samoučil in za šolski vrt. Za ta, tako velikodušni dar se udano podpisani slavnej dobrotnici v imenu tukajšnje revne šolske mladine iz dna srca preiskreno zahvali, ter se i za bodočnost milej naklonjenosti najtopleje priporoča z vsklikom: Dobri Bog povrni blago darilo tisočkrat! Od tega daru poslalo se je takoj po prejemu 20 K društvu »Narodna šola«; od tega društva se je pred dvema dnevoma prejelo po pošti zavoj raznega šolskega blaga za revne učence in učenke celih 26 kg. Tudi to društvo je dodalo k poslanemu znesku še svoj prispevek, za kar se mu istotako izreka s tem preiskrena in presrečna zahvala. Bog plačaj in povrni vse tisočkrat! Šolsko voditeljstvo na Dobrovi, dne 23. aprila 1901. — Matija Rant, šolski voditelj.

Podpora za škrofulozne otroke. Kakor v preteklih letih bo deželni odbor tudi letos nekaterim otrokom podelil podpore po 100 K iz deželnega zaklada, da jim bo mogoče iti v morskopelje v Gradi. Dotične prošnje naj se pošljejo do konca maja tega leta deželnemu odboru, morajo pa biti podprte s krstnim listom, z zdravniškim listom ter ubožnim spričevalom.

Najdeno truplo. V Soči so našli žensko truplo — kakor je soditi — kake 40 do 50 let stare žene, ki je moralo biti že dolgo časa v vodi.

Izpred državnega sodišča. Državno sodišče je včeraj obravnavalo o pritožbi nekaterih prebivalcev v Laškem, ker niso bili sprejeti v volilni imenik, dalje o pritožbi nekaterih prebivalcev v Celju, ki istotako niso bili sprejeti v volilni imenik, in o pritožbi tajnika Perca, katerega niso pustili k volitvi, češ, da ne stanuje v Celju, ampak v — celjski okolici in da je bil radi tega 24 ur pred volitvijo črtan iz imenika. Razsodba se proglasi v četrtek.

Ljubljanske novice. Pokopali so v Ljubljani vdovo davčnega oficij. gospo Ludoviko Blechschmidt. — Aretovali so včeraj delavko Frančiško Škobec z Brezovice, ker je kradla Feliksu Kožarju. — Ranila sta včeraj drug drugega v žganjarni na Dunajski cesti v pretepu delavca Anton Zupan in Valentin Zemlak. — Žile prerezal si je včeraj na roki g. Volta v restavraciji »Katoliškega doma«. Ko je odpiral steklenico pive, odlomil se je steklenici vrat in g. Volti je steklo prerezalo žile. Dr. Derč je ranjenca obvezal. — Radi nepravnosti je včeraj aretovala policija

brezpovelnega delavca Jožeta Hribarja. — Tatvina. Beračica Marija Končar ukradla je čevljarju Jakobu Šavsu par novih št. 12. Ko jih je hotela prodati, prišla je v roka pravice. — Z Gradu so ušli. Včeraj po noči so se štirje arestantje, ki so bili zaprti na ljubljanskem Gradu, zmenili, da napravijo izlet v ljubljansko okolico. Posrečilo se jim je priti v toliko na zrak, da je njihovo svobodo omejeval še jeden zid. Hitro so se zmenili. Jeden je stal ob zidu in držal svoje tri prijatelje, ki so plezali tako preko zidu — a glej smolo; ko so bili prijatelji »svobodni«, tedaj je njemu manjkala vsaka opora, da bi se povzpela na zid, in moral je ostati kislim obrazom mej zidovjem. Njegovi prijatelji so v svobodi še tisto noč ulomili pri posestniku Kamnikarju v Škofelji ter ukradli 310 K. Jeden ubeglih arestantov se je danes sam skesan prijavil, ostala dva, zloglasna tatova Jereb in Plaue pa se skoro gotov potikata v ljubljanski okolici. Danes popoldne se napravi lov na ta dva ubegla arestanta. — Nogo zlomila si je pri delu pri novem Žabjeku delavka Ana Gantar. Prepeljali so jo v bolnico. — Umrli je danes soproga ključavničarskega mojstra gospoda Rebeka, gosp. Marija Rebek.

Biskup Strossmayer za gospodarsko organizacijo. Biskup Strossmayer je izdal pastirski list, v katerem priporoča svoji duhovščini, naj snuje Raiffeznove zadruge. Strossmayer pravi, naj duhovniki ljudstvu prirejajo shode, na katerih naj ljudstvu tudi pojasnujejo velik pomen »Hrvaške poljedelske banke«. Radovedni smo, kaj poreko k temu liberalci?

Zlato poroko je v Opatiji včeraj slavil veliki vojvoda Luksemburški s svojo soprogo.

Mlad potovalec. V Trstu je policija prišla 13letnega Frana Bizjaka, ki je ušel starišem. Deček pravi, da je doma iz pravice.

Preprečen umor. V Trstu je na skupnem stanovanju 28letni Gottrid Fritz iz Kočevja živel s 26letno Rozo Gross. Predsinočnjim je Fritz Rozo Gross hotel zadaviti, a sosedje so čuli ropotanje in poklicali policijo, ki je vlomila vrata. Redarji so našli Rozo Gross že nezavedno ležati na tleh.

Agenta za Ameriko aretovana. V Zagrebu so zaprli agenta Ivana Prusa iz Črnomlja in Jurija Paradajzarja iz občine Sv. Jan, ker sta mej ljudstvom delovala za izseljevanje v Ameriko.

* * *

Stavka. Pekovski pomočniki v Brnu so pričeli stavkati.

Samomor finančnega stražnika. V Nogaredu v Furlaniji se je ustrelil v nedeljo 20letni finančni stražnik Ant. Rupetič, doma iz Gorice.

Telefon mej viharjem. V Berlinu je sluga umetnega obrtnega muzeja mej viharjem poslušal na telefonu. V istem trenutku je v telefon udarila strela in ohromila slugo na polovici telesa.

V prilog Burom. Iz New Orleansa se piše: General Samuel Peerson, zastopnik Burom je uležil v sodišču tožbo, da se naj prepove odpeljati iz luke parniku »Anglo-Australian«, kateri ima na krovu 1200 mul in mežgov. Živina je nakupljena za Angleže in ladija hoče odpluti v Kapstadt. Sodišče je določilo, da o tej tožbi razpravlja, do tedaj pa mora čakati v luki naloženi parnik odločitve.

Društva.

(Slovensko katoliško akademsko društvo »Danica«) priredi v četrtek 25. t. mes. svojo prvo redno občno zborovo sejo s sledečim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročilo revizorjev. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. — Začetek ob polu osmi uri zvečer. — Lokal: »Bayerische Bierhalle«, I., Reichsrathstrasse 15.

O d b o r.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 24. aprila. (C. B.) Poslanska zbornica. Po rešitvi formalnosti prečita zapisnikar nujni predlog posl. Pernerstorferja glede odprave § 64 k. z. (razžaljenje

članov ces. hiše). Ker ni mogel dobiti zanj dovolj podpisov, je predsednik vprašal zbornico. Predlog so zadostno podprli socijalni demokratje in Wolfovci. Ker so predlagatelji umaknili vse svoje nujne predloge, ki so bili dosedaj na dnevnem redu, je prišel Pernerstorferjev predlog takoj v razpravo. Predsednik otvori razpravo in da besedo predlagatelju, da utemelji nujnost predloga. Pernerstorfer pravi, da je v osebi nadvojvode Frana Ferdinanda vtelešen klerikalizem, in da je boj proti klerikalizmu s prepovedjo vsake kritike delovanja članov cesarske hiše oviran. Mej njegovim govorom je navstal mej kršč. socijalci in Wolfovci velik nemir. Ker se je bilo bati nasilnih prizorov, je predsednik prekinil sejo.

Dunaj, 24. aprila. (Posl. zbornica dalje.) Potem je Pernerstorfer napadal dalje. Zopet je prišlo do burnih prizorov med antisemiti, socijalisti in nemškimi radikalci. Skoro bi se bili dejanjsko spoprijeli. Dr. Lueger je v imenu antisemitov protestiral proti takemu govorjenju in se izrazil proti socijal. predlogi. Antisemiti toliko časa niso mirovali, da je predsednik poklical Pernerstorferja k redu. Ministriški predsednik dr. Körber se je tudi izrekel zoper ta nujni predlog in je izjavil, da socijalisti nimajo vzroka zanj, ker vlada ni dala povečanja, da se aretira govornik, ki je kritikal protektorat nadvojvode. Grof Dzieduszycki je govoril tudi proti. Konečno se je sprejel sklep debate. Generalna govornika sta se določila: Morsey (zoper) in Malik (za). Nujni predlog se je zavrnil. Zanj so glasovali socijalisti in nemški radikalci.

Dunaj, 24. aprila. Poljedelski odsek je imel včeraj sejo, v kateri je poslanec Povše poročal o stanovski organizaciji kmetkega stanu. Razložil je slabo stanje kmetijstva in povdarjal, kako potrebno je, da se uzakoni vladna predloga v snovanju poljedelskih zadrug. Odsek je aplaudiral izvajanja poslanca Povšeta in k sklepu ga je načelnik pohvalil za temeljito in strokovnjaško poročilo.

Dunaj, 24. aprila. V poljedelskem odseku se je včeraj vršila generalna debata o vladni predlogi glede ustanovitve kmetskih zadrug. Poročevalec posl. Povše je predložil obširen referat.

Dunaj, 24. aprila. Mej včerajšnjo sejo so se zbrali pri grofu Vetterju odposlanci konservativnega veleposstva, poljskega kluba, slovanskega in katoliškega centra ter so zahtevali od predsedstva odločnih korakov proti napadom v državnem zboru na katoliško cerkev.

Dunaj, 24. aprila. Židovski »Wiener Tagblatt« je bil včeraj zaplenjen radi ostudnih napadov povodom udeležbe kneginje Hohenberg pri jubilejnem obhodu 200 plemenitih gospej.

Opatija, 24. aprila. Cesar je brzojavno častital velikemu vojvodu luksemburškemu k zlati poroki. Kralj in kraljica rumunska sta na potu v Opatijo. Tudi se čuje, da po leti prideta sem nemški cesar in cesarica.

Dunaj, 24. aprila. Poslanci nemške ljudske stranke so vprašali predsednika državnega zbora z ozirom na to, da je prevzel nadvojvoda Ferdinand protektorat nad katoliškim šolskim društvom, kaj misli storiti, da se jednemu delu častništva zopet dovoli sodelovati pri nemškem »Schulvereinu«.

Dunaj, 24. apr. Antisemit Wohlmayer je odklonil dvoboj s posl. Völkrom, ker dvoboj ne soglašajo

verskimi nazori antisemitov. Sploh pa je Wohlmayer pripravljen dokazati sodnijskim potom, da Völkl satisfakcije zmožen ni.

Dunaj, 24. aprila. Kasacijsko sodišče je zavrlo pritožbo proti razsodbi porotnega sodišča v Piseku v zadevi morilca Hilsnerja.

Dunaj, 24. aprila. Od včerajšnjega sestanka načelnikov nemških strank je zahteval dr. Körber, naj mu dovolijo šestmesečni proračunski provizorij.

Dunaj, 24. aprila. Podpredsednik Prade je izročil drž. zboru peticijo društva hišnih posestnikov v Libercah, ki prosi, da se zniža hišni in hišno - razredni davek. Finančni minister je izjavil, da za sedaj ni upati ugodne rešitve te zadeve.

Praga, 24. aprila. Sedaj se trdi, da bode predsednik odbora praške umetnostne galerije postal grof Ivan Harrach.

Praga, 24. aprila. „Nar. Listy“ pravijo, da bode državni zbor trajal do 8. junija in da bodo takoj po sklepu državnega zbora začeli zborovati deželni zbori.

Budimpešta, 24. aprila. Fejervary je podal demisijo, ki se pa še le sprejme po 50letnem jubileju njegovega službovanja meseca avgusta.

Bon, 24. aprila. Nemški cesar je danes došel sem k immatrikulaciji prestolonaslednika na tukajšnjem vseučilišču. Policija je pomnožena s policijo iz Kolina in Düsseldorfa. Prebivalci hiš, mimo katerih se bode cesar vozil, ne smejo zapustiti svojih bivališč.

Varšava, 24. aprila. Tu se govori, da je car Tolstoj preganjal v inozemstvo. Tolstoj je že dobil dostavljen potni list.

Zofija, 24. aprila. Iz Mentone je prišla vest, da je knez Ferdinand hudo obolel na protinu. Ta vest je napravila v političnih krogih znatno presenečenje, ker vlada nestrno pričakuje, da se knez vrne domov.

Rim, 24. aprila. „Fanfulla“ javlja, da je laška vlada nemški vladi predlagala, naj se trozvezna pogodba objavi. Nemčija je izjavila, da nima nič proti temu.

Rim, 24. aprila. Zanardelli je prevzel razsodništvo o stavki mornarjev v Genovi.

Benetke, 24. aprila. Waldeck-Rousseau se je tu na jahti poslanca Gastona Meniera ukrcal, s katero bode deset dni plul po jadranskem morju. Tudi Dalmacijo bode obiskal.

Novijork, 23. aprila. Povodenj v Pittsburgu je povzročila tri milijone škode. Nekaj oseb je utonilo.

London, 24. aprila. Listi javljajo iz Standertona, da se je soproga Bothe vrnila tje od obiska pri svojem soprogu in da je izjavila, da je njen trud napraviti Botho vsprejemljivega za mir imel mnogo vspeha. Danes je šla v Pretorijo h Kitchenerju, da mu o tem poroča.

London, 24. aprila. Glasom poročil iz Sangaja se je določila odškodnina, katero naj plača Kitajska, na 450 milijonov taelov.

Pekin, 24. aprila. Zastopniki oblasti so izročili kitajskim pooblaščencom zahtevo, da se mora še nad štirimi kitajskimi uradniki izreči smrtna kazen. 80 uradnikov pa da se mora degradirati. General Voyron javlja, da sredi maja zapusti 10.000 francoskih vojakov Kino, kar je vzbudilo strah mej katoličani.

Umrli so:

22. aprila. Ludovika Blechschmidt, uradnika vdova, 89 let. Sv. Jakoba trg 6, ostarelost. — Jakob Hrer, dslavca sin, 8 mesecev, Streliške ulice 15, rha-chitis anaemia. — Jera Merkel, zasebnica, 84 let, Zabajak 6, ostarelost.

23. aprila. Josip Oswald, umir. sprevednik, 70 let. Resljeva cesta 5, ostarelost. — Josip Gatnik, zidarski polir, 43 let, Dunajska cesta 35, plućnica.

V bolnišnici:

19. aprila. Ivan Francelj, mestne straže vodja, 54 let, oedema cerebri. — Elizabeta Smit, gostija, 85 let, ostarelost. — Henrik Bräu, urarski pomočnik, 26 let, jetika.

20. aprila. Marija Zabred, dekla, 20 let, oedema cerebri. — Fran Mertel, blavec, 46 let, phthisis pulm.

21. aprila. Antonija Roth, pisarniškega vodje hči, 9 let, skarlatina. — Andrej Ferčaj, gosti, 64 let, srčna hiba. — Terezija Sampl, računskega podčastnika žena, 29 let, legar.

Žitne cene			
dné 23. aprila 1901.			
(Termin.)			
Na dunajski borzi:			
Za 50 kilogramov.			
Pšenica za pomlad	K 7-94	do	7-95
„ „ maj-junij	7-93		7-94
„ „ jesen	8-02		8-03
Rž za pomlad	8-00		8-01
„ „ maj-junij	7-90		7-91
„ „ jesen	7-11		7-12
Tursica za maj-junij	5-56		5-57
„ „ juli-avgust	5-67		5-68
„ „ september-oktober	5-84		5-85
Oves za pomlad	6-97		6-98
„ „ maj-junij	6-97		6-98
„ „ jesen	5-99		6-00

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7-63	do	7-64
„ „ maj	7-65		7-66
„ „ oktober	7-76		7-77
Rž za april	7-76		7-77
„ „ oktober	6-72		6-73
Oves za april	6-80		6-81
„ „ oktober	5-60		5-61
Koruza za maj	5-29		5-30
„ „ julij	5-39		5-40

(Efektiv.)

Dunajski trg.			
Pšenica banaška	K 7-75	do	8-25
„ „ južne žel.	7-98		8-35
Rž	7-85		8-10
Ječmen	7-30		8-25
„ „ ob Tisi	7-20		8-25
Koruza ogerska	5-65		5-75
Cinkvant	6-75		7-10
Oves srednji	6-90		6-00
Fizol	8-00		10-00

Meteorologično poročilo.			
Višina nad morjem 306-2 m. srednji zračni tlak 736-0 mm.			
Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi
23. 9 zveč.	736.1	10.4	sr. vzh.
24. 1. zjutr.	735.9	7.2	sl. zah.
2. popol.	734.8	15.0	sr. jvzh.
Srednja včerajšnja temperatura 10.8, normale: 11.0°			

Službo cerkovnika,

če mogoče pri kaki večji župniji, išče štiridesetleten, obeh deželnih jezikov popolnoma vešč mož z najboljšimi izpričevanji, ki je opravljal enako službo že pri neki stolni cerkvi dve leti. 422 5-1

Ime se izve pri upravnistvu »Slovenca«.

KOLO

model „Tribune“ 1898., letos popolnoma prenovljeno, se proda proti gotovemu plačilu po nizki ceni.

Več se izve na Opekarski cesti, Male čolnarske ulice 9 v Ljubljani. 411 (3-2)

Za mesec maj 399 (2-2)

Šmarnice

Mariji, majnika kraljici

v venec splel

Martin Jurkovič,

kn.-škof. duh. svet. in župnik pri sv. Petru poleg Maribora.

31 premišljevanj za Marijini mesec v ljubki domači besedi. Marijine prelepe čednosti se priporočajo v podobah zalih cvetlic, da si jih Marijini častilci lože zapomnijo in raje posnemajo.

Broširana knjiga K — 80, — vez v platnu K 1.30, — vez v usnji K 1.60. — Poština 10 vin.

Razpošilja se le proti predplačilu.

Prodaja

tiskarna sv. Cirila.

Deklica-vajenka

se takoj sprejme v neko ljubljansko špe-cerijsko trgovino. 412 3-2

Več pové upravnistvo »Slovenca«.

Prostovoljna prodaja posestva.

Vsled sodnega dovoljenja prodá se v vasi **Unec**, eden kilometer od brzovlačne železniške postaje Rakek ležeče **posestvo** rajnega gosp. **Franceta Reissmüllera** s hišno opravo vred

dné 29. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne

v hiši št. 8 na Uncu potom

javne dražbe.

Posestvo obstoji iz male gosposke hiše z 8 sobami in 2 kuhinjama, velicega sadnega vrta, gospodarskega poslopja, njiv, travnikov in 2 gozdnih parcel, ter je za vsakovrstno obrt, pa tudi kot letovišče — ker je v bližini mnogega gozdov — jako pripravno.

Sodna cenilna vrednost posestva znaša **13.834 K**, ona premočnin pa **691 K**.

Prodajalo bode se po posamnih parcelah. — Vsak dražitelj ima takoj položiti 10% varščino.

Dražbeni pogoji morejo se upogledati pri c. kr. okrajnem sodišču v Cirknici ter pri c. kr. notarju **Antonu Galle** v Logatcu, kjer se dobé tudi podrobnejša pojasnila.

Štajerska

ROGAČKA

KISELA VODA Tempel-in Styria-vrelec

OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Zastopnik za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. 351 35-3

lepe poročne prstane

prave švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck) in najboljše šivalne stroje vsa to po najnižjih cenah in z jamstvom.

Vabim na obični obisk in ogled z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden, urar in trgovec

v Ljubljani, Mestni trg šte. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštne prosto

Dunajska borza.			
Dné 24. aprila.			
Skupni državni dolg v notab	98-45	20 mark	23-52
Skupni državni dolg v srebru	98-—	20 frankov (napoleonor)	19-08
Avstrijska zlata renta 4%	117-85	Italijanski bankovci	90-45
Avstrijska kronska renta 4% 200 kron	97-50	C. kr. cekini	11-31
Ogerska zlata renta 4%	117-50	Dné 23. aprila.	
Ogerska kronska renta 4% 200	92-85	3-2% državne srečke l. 1853. 250 gld.	182-—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1677-—	4% državne srečke l. 1860. 100 gld.	170-—
Kreditne delnice, 160 gld.	697-25	Državne srečke l. 1864. 100 gld.	208-—
London vista	240-17 1/2	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-40
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	117-55	Tisne srečke 4% 100 gld.	141-—
		Dunavske pravnavne srečke 5%	259-—

Dunavske pravnavne posojilo l. 1878	116-50	Salmovske srečke, 40 gld.	202-—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-25	St. Genois srečke, 40 gld.	234-—
Priporočila obveznice državne železnice	421-50	Waldtemovske srečke, 20 gld.	33-50
„ „ južne železnice 3%	346-80	Ljubljanske srečke	58-75
„ „ južne železnice 5%	122-80	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	28-50
„ „ dolnoskopskih železnic 4%	99-50	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v	62-23
Kreditne srečke, 100 gld.	398-—	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	88-—
„ srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	400-—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101-25
Avstrijskega rudarstva križa srečke, 10 gld.	49-50	Slovenska avstrijska stavbniški družba	152-—
Ogerskega	25-25	Montanske družba avstr. pan.	47-5
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	16-50	Trnovska premogarska družba, 70 gld.	461-—
Rudolfove srečke, 10 gld.	58-75	Papirnih rubljev 100	254-—